

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XIII. TELEFON: UREDNISTVA 25-67
Štev. 102 UPRAVE 28-67
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, petek 5. maja 1939

NAROCNINA NA MESEČ:
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
dln 1.—

Sestanek pri Lago di Como

Jutri se sestane v severni Italiji k prvi konferenci nemški in italijanski zunanji minister — Napovedi Gayde v „Giornale d' Italia“ — Ostra svarila italijanskega tiska na naslov Poljske v zadnji minuti

BERLIN, 5. maja. Zunanji minister von Ribbentrop je odpotoval sinoči v severno Italijo, kjer se bo ob Comskem jezeru sešel z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano. Prva uradna konferenca med obema ministroma bo jutri popoldne. Sinoči je pa došel v Italijo tudi maršal Göring in se nastanil v San Remu, kjer je bil slovesno sprejet. Takoj po prihodu v San Remo ga je obiskal generalni tajnik fašistične stranke, državni minister Starace. — Obema obiskoma nemških državnikov v Italiji prisojajo povsod poseben pomen, vendar ni mogoče izvedeti, kakšno je resnično ozadje. Vse, kar se govori in piše, so le ugibanja. Tako n. pr., da bo glavni predmet posvetovanj med Ribbentropom in Ciano italijansko posredovanje med Nemčijo in Poljsko. Ne manjka pa tudi glasovi, ki govorijo, da prihaja von Ribbentrop v Italijo na razgovor o dejanski pomoči Italije v zadevi nemškega nastopa proti Poljski.

RIBBENTROP PRI HITLERJU.

MONAKOVO, 5. maja. Nemški zunanji minister v. Ribbentrop je davi na svoji poti v Italijo prispel v Monakovo, od koder se je ob 10. uri popoldne v zvezi z Beckovim govorom podal k Hitlerju v Berchtesgaden. Nocoj odpušča preko Monakovega v Italijo.

DVOJNI POMEN SESTANKA.

RIM, 5. maja. Razgovori med Ribbentropom in Ciano, ki se bodo pričeli jutri ob Comskem jezeru, predstavljajo trenutno središče vsega zanimanja italijanskega tiska, ki jim pripisuje sprčo sedanjega mednarodnega položaja izreden pomen. Virginio Gayda piše v „Giornale d' Italia“, da sestanek Ribbentropa in Ciano ni sicer noben izreden dogodek, da je pa kljub temu z ozirom na gibanja po Evropi zelo pomemben. Sestanek ima dvojni pomen. Prvič se bodo na tem sestanku strnili v celoto vtisi, ki sta jih dobila na eni strani Ciano in Mussolini ob sprejemih zastopnikov raznih evropskih držav v Benetkah in v Rimu, na drugi pa von Ribbentrop in Hitler pri obiskih v Berlinu. Drugič pa bo na tej podlagi določeno dokončno stališče Italije in Nemčije nasproti obkroževalni politiki obeh zahodnih demokracij s podporo Poljske, Amerike itd.

ZADNJA UTRDITEV OSI

Sestanki v Benetkah, Rimu in Berlinu so pripeljali do podrobnega preciziranja stališč in namenov cele vrste srednjeevropskih in drugih držav. Dasi se načrti Londona niso posrečili in Angliji ni uspelo pridobiti za svoje obkroževalne namene večino držav v tem delu Evrope, je vendarlo potrebna čučenost in posebno se nagla protiakcija osi Rim-Berlin. V Londonu in Parizu res naglašajo, da ne zasleduje njihova obkroževalna politika nobenih ofenzivnih namenov, toda mnoga dejanja dokazujejo prav nasprotno. Zato morata Italija in Nemčija naglo in do kraja organizirati svojo tako vojaško, kakor tudi gospodarsko in politično obrambo. Ta organizacija se tudi ne sme omejit samo na Evropo, ampak se mora raztegniti na ves svet. Sestanek pri Lago di Como je zato po Gaydovi trditvi nov dokaz aktivne solidarnosti obeh osnih držav, ki bo potrdil zavest odgovornosti, čučenost in obrambno pripravljenost.

KOMENTAR FRANCOSKEGA LISTA.

PARIZ, 5. maja. Agencija „Fourriere“ javlja iz Berlina, da ima obisk v. Ribbentropa v Italiji med drugim ta namen, pripraviti vse potrebno za konferenco med Hitlerjem, Mussolinijem in generalom Francom.

OSTRA SVARILA POLJSKI

RIM, 5. maja. Italijanski tisk piše ostru svarila na naslov Poljske, ki naj si še o pravem času premisli in krane na raz-

zumnejšo pot. Italijo veže s Poljsko sicer prijateljstvo, toda to prijateljstvo bo prenehalo v tistem trenutku, ko bo Ita-

lija postavljena pred odločitev med Varšavo in Berlinom. O tem si morajo biti v Varšavi popolnoma na jasnem in se ne smejo vdajati nobenim iluzijam. Italija in Nemčija ne bosta trpel, da bi se kdo, ki apelira na prijateljstvo obeh ali le enega obeh osi, vezal z nasprotniki osi in upiral novi ureditvi Evrope. Poljska naj se ne pogreza v romantična občutja in v fantazije, ampak naj misli raje na svojo žalostno zgodovino, na svoje tri delitve. Italija se popolnoma strinja z nemškimi zahtevami, izrečenimi v zadnjem Hitlerjevem govoru, ki se ji zde ne le popolnoma pravične, ampak tudi nad vse skromne. Zato je zadnji trenutek, da jih Poljska sprejme, ker sicer bi se utegnilo zgoditi, da bi bilo za vrnitev na pot pameti prepozno.

Beckov odgovor Hitlerju

Poljska pripravljena na nova pogajanja z Nemčijo, a le pod dvema pogoje: brez groženj in brez teritorialnih zahtev

VARSAVA, 5. maja. PRED POPOLNOMA ZASEDENO ZBORNICO IN VSEMI DIPLOMATSKIMI LOŽAMI JE ODGOVORIL DANES MED 11. IN 12. URO POLJSKI ZUNANJI MINISTER BECK HITLERJU NA NJEGOV ZADNJI GOVOR. GLAVNA VSEBINA BECKOVEGA ODGOVORA JE, DA POLJSKA NAČELNO NE ODKLANJA NOVIH POGAJANJ Z NEMČIJO, TODA TA POGAJANJA SO MOGOČA SAMO POD DVEMA POGOJE: 1. DA SE VRSE V MIRO LJUBNEM OZRACJU IN ABSOLUTNO BREZ VSAKIH GROZENJ; 2. DA SE NE ZAHTEVAJO OD POLJSKE NOBENE, KAKRŠNE KOLI TERITORIALNE KONCESIJE. POLJSKA JE SELE IZ HITLERJEVEGA GOVORA 28. APRILA IZVEDELA ZA NEMSKO PONUDBO O 25-LETNEM GARANCIJSKEM PAKTU. PREJ POLJSKI TAK PREDLOG NI BIL STAVLJEN. AKO BI JI BIL, BI GA BILA ZE PO TRADICIJI POLJSKE DIPLOMACIJE PROUCILA IN ZAVZELA DO NJEGA SVOJE STALIŠČE. BECKOVA IZJAVANJA SO BILA SPREJETA Z VELIKANSKIM NAVDUŠENJEM IN ODOBRAVANJEM.

Protinemške demonstracije

NEMSKÉ VESTI O POLJSKIH IZGREDIH PROTI NEMCEM OB PRILIKI PROSLAVE POLJSKEGA NARODNEGA PRAZNICA 3. MAJA.

BERLIN, 5. maja. Po poročilih iz Gornje Šlezije je prišlo na poljski narodni praznik do raznih nastopov proti Nemcem. Nemci so bili ponekod omerjeni in ograjani. V nekaterih krajih so pobili Nemcem šipe. V Katovicah so izruvali celo železne križe na oknih. Med ljudi so razdeljevali sramotilne slike o Hitlerju.

V Biali so ljudje naskočili prodajalnic nemškega mladinskega društva, pobili šipe in izruvali iz zidov železne križe. V noči na četrtek so napadli nemško šolsko postopje in ga precej poškodovali. Stanovanja Nemcev so opremili na zidovih s sramotilnimi napismi.

Tradicija angleške časti

ANGLIJA JE BILA IN BO OSTALA ZAŠČITNICA MALIH OGROZENIH NARODOV, NIMA PA NOBENIH SOVRANIH NAMENOV DO NEMCIJE.

LONDON, 5. maja. Včerajšnje „Times“ prinašajo uvodnik, v katerem naglašajo, da je bilo vedno v smislu tradicije Velike Britanije in njene časti, da se je zavzemala za male ogrožene narode. Zadnji razvoj dogodkov je dal Poljski upravičen povod, da se je čutila ogrožena. Zato sta ji tako Anglija kakor Francija dali zago-

tovalo takojšnje pomoči, čim bi se Poljska smatrala ogroženo. Anglija pa pri tem upa na dobro voljo in sodelovanje prav vseh držav, vključno Nemčije. Garancije nikakor niso proti njej naperjene in njeno ime se v garancijski pogodbi sploh ne omenja.

Pogajanja z nordijskimi državami

BERLIN, 5. maja. Diplomatska pogajanja Nemčije z nordijskimi državami se nadaljujejo. Poleg ostalih so zdaj uvrščene v pogajanja tudi Estonija in Letonska. Razgovori so dospeli že tako daleč, da sklepajo na ugoden zaključek. Nemški

tisk naglašaja daljnosežni pomen teh prizadevanj za utrditev evropskega mira.

LONDON, 5. maja. Reuter poroča iz Berlina, da je bil včeraj v smislu nemške ponudbe nordijskim in baltičkim državam podpisan nenapadalni pakt med Nemčijo in Litvo. Enak pakt med Nemčijo in Estonijo bo podpisan v kratkem.

Zapiski

Maksim Litvinov

Včeraj je prispela nepričakovano iz Moskve vest, da je odstopil dosedanji sovjetski zunanji komisar Maksim Litvinov in da je prevzel vodstvo sovjetske zunanje politike predsednik sveta ljudskih komisarjev Molotov. Z Litvinovom odhaja v ozadje osebnost, ki je 18 let stala v ospredju sovjetske zunanje politike. L. 1876, rojen, je postal Litvinov l. 1921. namestnik zunanjega komisarja (ministra), l. 1930. pa sam komisar. On je bil tisti mož, ki je pripeljal sovjetsko Rusijo iz osamelosti v Zvezo narodov ter v krog ostalih evropskih velesil. Njegovo delo pri tem ni bilo lahko, boriti se je moral čisto na več strani in tudi v sovjetski vladi sami. Ali je njegov odhod le osebnega ali tudi političnega značaja, bo pokazala gotovo že najbližja bodočnost.

Hitler in „veliki admiral“

Rang „velikega admirala“ nemške mornarice je bil ustanovljen l. 1900. Odgovarja šarži generalfeldmarsala in je najvišja stopnja v mornarici. V Franciji so le viceadmirali, predsedniki republike je najvišji mornariški poveljnik. Po versailleskem miru ni imela Nemčija tako visokih častnikov. S tem, da je Hitler postavil obnovljeni nemški mornarici na čelo velikega admirala, jo je hotel izenačiti po rangi z ostalimi vojnim ladjevjem sveta.

Armada brezposelnih v USA

Po zadnji ugotovitvi je v Zedinjenih državah 11.470.000 nezaposlenih ljudi. »Prosveša« piše: Dejstvo, da je v USA dva milijona bogatov, ne pomeni nič, če se pomisli, da je 40 milijonov ljudi le za silo preskrbljenih, drugih štirideset na robu pomanjkanja, ostalih štirideset milijonov ljudi pa pogreša hrane, primerne obleke in stanovanj. Ti slednji so trajna potenčna nevarnost fašizma.

Nemčija mora biti opreznjša ...

Nemčija mora najskrbneje paziti na posledice britske politike v vzhodni in jugovzhodni Evropi, kjer se že kažejo sadovi angleških garancij. V politiki je najvažnejši efekt posameznih ukrepov ne pa, kaj politiki mislijo in želijo. Na osnovi teh izkustev je treba oceniti britsko vmešavanje v kontinentalno politiko. (»Berliner Börsenzeitung«).

Pomen Rooseveltovega posredovanja

Nobene besede ne more biti o tem, da bi se odpovedal Berlin katerim koli načrtom na Vzhodu in Italija v Sredozemlju. Po posredovanju »outsiderja« Roosevelta je nastopila samo nepredvidena zamuda, ki jo bodo skušali najprej narediti neškodljivo v navidezno popustljivost. Chamberlain je spet živo upanje Berlina, ki še nikoli ni varalo ... (švicarski »National Zeitung«).

Maribor, 5. maja.

Vodilna madžarska državnik, ministrski predsednik grof Teleki in zunanji minister grof Csáky, sta se dne 4. maja vrnila iz obiskov v Rimu in Berlinu. Tako v zvezi z obiskom pri vodilnih osebnostih fašistične Italije, kakor tudi nacionalno-socialistične Nemčije, so se pojavile v evropskem tisku najrazličnejše govorice in kombinacije. Med drugim se je zadrževalo, da v Rimu in Berlinu ni bilo govora samo o sklenitvi prijateljske in nenapadalne pogodbe med Madžarsko in Jugoslavijo, ampak tudi o usodi Slovaške, vključitvi Madžarske v okvir tretjega rajha itd.

Glede zblizanja med Madžarsko in Jugoslavijo so bila vsa poročila, ki so se pojavila v zvezi s Telekijem in Csákyjem, povsem tovarniška, več ali manj soglasna, pa naj so že prihajala iz Rima, Berlina ali Budimpešte. Vsa so naglašala, da so bile odstranjene vse ovire, ki bi mogle še nadalje preprečevati popolno spravo med obema podonavskima sosedama. Šlo je dejansko samo za to, kdo naj da iniciativo za direktni stik, ki je potreben za sklenitev zadevnih pogodb. Madžarska ali Jugoslavija? Tako v Rimu kakor v Berlinu je bilo nasvetovanju Telekiju in Csákyju, naj prevzame iniciativo Madžarska, ki naj se kot manjša država približa večji sosedu Jugoslaviji. S tem v zvezi se zato zdi, da bo budimpeštanska vlada že v prihodnjih dneh storila v Beogradu primerne korake v tej smeri. S tem bodo likvidirana dvajsetletna nasprotstva med nami in Madžari, ki bodo priznali na slovesen način, da nasproti nam nimajo nobenih teritorialnih aspiracij in hočejo zato živeti s kraljevino Jugoslavijo v mirnem in prijateljskem sosedem razmerju.

Glede Slovaške so se pojavile vesti zlasti na zahodu, v Parizu in Londonu, a zdaj se, da na njih tudi Budimpešta ni bila popolnoma brez krivide. Te vesti so zatirale na eni strani, da sta Teleki in Csáky sama intervenirala v Rimu in Berlinu v tem smislu, da bi se Slovaška priključila Madžarski v obliki protektorata, na drugi pa, da jima je bila taka kombinacija ponudena s strani Italije, odnošno Nemčije. V Rimu in Budimpešti na te vesti niso reagirali, pač pa so v Berlinu. Tam so jih zavrnili in izjavili, da je Nemčija prevzela 25-letno garancijo za nedotakljivost Slovaške in da zato o kakšni priključitvi k Madžarski ne more biti govora. Madžari naj s tem računajo in temu primerno uredijo svojo politiko in svojo propagando. Iz tega berlinskega glasu bi se dalo sklepati, da se je v Rimu in Berlinu torej le govorilo o tem, in kakor vse kaže, na madžarsko, ne pa morda na italijansko ali nemško pobudo.

Glede vključitve Madžarske same v tretji rajh, so prišle govorice samo z zahoda, dasi so se kolportirale tudi po sami Budimpešti. Kombinacije so se glasile v tem smislu, da je Berlin boje nasvetoval Budimpešti, naj sama zaprosi za tako vključitev v obliki nekakšnega protektorata. Bile pa so demantirane z vseh prizadetih strani, čeprav ne uradno. Naglašalo se je namreč, da so tako brez vsake podlage in celo tako nesmiselne, da sploh ne zaslužijo resnega upoštevanja, odnošno uradnega zavračanja. Da so bile res brez podlage, dokazujejo tudi izjave, ki sta jih podala grof Teleki in grof Csáky po vrnitvi iz Berlina, dasi o njih nista mikler govorila direktno. Rimski in berlinski obisk obeh vodilnih madžarskih državnikov v tej smeri torej ne bo rodil nobenih sprememb položaja in seveda tudi ne nobenih senzacij.

Pač pa ni ostal obisk v Berlinu popolnoma brez posledic v madžarski notranji politiki. Takoj po Telekijevi in Csákyjevi vrnitvi je bil izdan že tako dolgo pripravljen in napovedovani madžarski protizidovski zakon, takoj nato je pa bil razpuščen še madžarski parlament. Oboje je nedvomno v skladu z željami, ki so bile v Nemčiji ponovno in nedvoumno izrečene. V Berlinu so Madžarski močno zamerili, da tako dolgo odlašajo z izdajo protizidovskega zakona, v dosedanjem parlamentu so pa videli instrument, ki predstavlja trajno nevarnost za trdnost madžarskega režima in s tem v zvezi tudi zunanje-politične orientacije.

V sedaj razpuščenem madžarskem parlamentu so bile namreč precej močne tiste struje, ki so se upirale popolni vklju-

Ugibanja okoli Rusije

V SOVJETSKEM VELEPOSŁANISTVU V LITVINOVA NE POMENI SPREMEMBO

LONDON, 5. maja. Vest o odstopu Litvinova je vzbudila po vsem svetu razumljivo senzacijo. Uradno poročilo omenja samo, da je zapustil sovjetsko zunanje ministrstvo iz zdravstvenih razlogov. V takojšnjem sovjetskem poslanstvu izjavljajo, da odstop enega človeka nikakor ne more spremeniti celega sistema sovjetske zunanje politike. Nasprotno angleško-sovjetska pogajanja se bodo šele zdaj pospešila, kakor je treba. S tem v zvezi poroča Press Association, da je zelo značilen tisti dostavek uradnega poročila, ki omenja predsednika sovjetske vlade Molotova, le kot začasnega vodjo zunanje komisariata. Zato je zelo verjetno, da postane definitivni naslednik Li-

LONDONU IZJAVLJAJO, DA ODSTOP KURZA. POTEKIN NASLEDNIK?

tinova njegov dosedanj namestnik Potemkin, ki je znan kot odločen prijatelj zahodnih demokracij. Prav tako bo tudi le naravno, ako bo odšel tudi Stalin aktivneje posegel v sovjetsko zunanjo politiko. Zaradi tega se zdi, da so brez podlage kombinacije, ki pravijo, da se bo sovjetska Rusija čisto odmaknila od Evrope in da bo celo postala dobaviteljica surov- in Nemčiji.

ANKARA, 5. maja. Odhod sovjetskega namestnika zunanje ministra Potemkina, ki je bil že večkrat preložen, je sedaj po odstopu Litvinova dokončno določen za danes. V poučenih krogih zatrjujejo, da zadnje čase med Potemkinom in Litvinovim ni bilo soglasja.

Francija ne krene s svoje poti

IZJAVA MINISTRKEGA PREDSEDNIKA DALADIERJA O VZTRAJANJU FRANCIE NA POTI OBRAMBE MIRU IN PRAVICE.

PARIZ, 5. maja. Ministrski predsednik Daladier je dal včeraj zastopnikom tiska naslednjo izjavo: Današnji jutrnji listi so javili, da bom v soboto podal ponovno izjavo o položaju. Mednarodno stanje je pa takšno, da podajam to izjavo kar danes. Francija ni in ne bo nikoli pristala na to, da bi se mednarodni spori reševali s silo. Zato bo Francija skrajno čuječa, pa tudi odločna. Za njo stoji v tem pogle-

du ves narod. Kljub temu so slišali posamezniki s tendencioznimi vestmi begati ljudi, češ, Francija je že krenila s poti. Nimam dovolj odločnih besed, da bi takšno početje ožigosel. Resnica je le ta, da svojim izjavam z dne 29. marca nimam ničesar dodati in da hoče Francija v družbi miroljubnih narodov zagotoviti civilizaciji fronto miru, ki jo bodo branili Francozi s skrajno odločnostjo.

Glasovi francoskega tiska

POLJSKA LAHKO VEDNO IN TRDNO RACUNA NA FRANCOŠKO POMOČ — V RUSKI POLITIKI NOBENIH SPREMENB

PARIZ, 5. maja. Današnji pariški tisk stoji pod visom včerajšnje Daladierjeve izjave: »Nadvladaj ali sovladaj v Evropi.« Ves francoski tisk tudi danes potrjuje, da Poljska lahko vsak čas računa na francosko pomoč. V ostalem se bavi z odstopom Litvinova in ugotavlja, da oclienil moskovski krogi izjavljajo, da ne gre

za nikako spremembo dosedanje zunanje politike. Prav tako poudarja pozornost isto časn prisotnosti v Ribbentropa, Brachticha in Goeringa v Italiji. Končno se bavi v Italiji in potrjuje vsaki latinski duši prirojen čut za neodvisnost, ki se je uveljavil v vseh časih od Hanibala do današnjih dni.

Chamberlainove izjave v parlamentu

LONDON, 5. maja. Chamberlain je na včerajšnji seji parlamenta najvil razne ugodnosti, ki se bodo nudile vojakom. Vsak vojak dobi na dan en šilling, družina pa na teden 17 šillingov. Na Severno Irsko se obveznost ne bo raztegnila. Na vprašanje, ali je vlada vedela, preden je dala garancije Poljski, za difference med Poljsko in Nemčijo tudi v podrobnostih, je Chamberlain odgovoril pritrdilno. To bo potrdil tudi Beck. Razen tega je povedal, da se vrše pogajanja z USA glede izmenjave surovin, ki so potrebne kot rezerva za primer vojne.

De Monzieve konference v Londonu

LONDON, 5. maja. Francoski minister za javna dela, De Monzie, se je včeraj sestel z lordom Halifaxom ter s prometnim ministrom in z vrsto drugih odličnih osebnosti.

LONDON, 5. maja. Sinoči se je v Londonu v navzočnosti angleškega notranjega ministra siru Hoareja in francoskega ministra De Monzieja vršila francosko-angleška svečanost kot otvoritev praznovanja 150-letnice francoske revolucije.

Madžarska zunanja politika

BUDIMPEŠTA, 5. maja. Zunanji minister Csáky je podal včeraj v zunanje-političnem odboru parlamenta poročilo o mednarodnem položaju. Poudaril je, da je politika osti tesno povezana z interesi Madžarske, Madžarska si želi sporazuma z Rumunijo in tesnega sodelovanja z Jugoslavijo.

čitvi Madžarske v blok osi Rim-Berlin. Te struje so zagovarjale nasprotno tako politiko, ki bi državi sicer ohranila tesno prijateljstvo z Italijo in Nemčijo, pa vendar ne bi porušila vseh mostov s Parizom in še posebno ne z Londonom. Sedaj so te sile izločene, vprašanje pa je, če se z volitvami ne bodo vrinile tudi v novi parlament? Na to bodo odgovorili prihodnji teden.

GAFENCU V BEOGRADU.

BEOGRAD, 5. maja. Danes dopoldne je prisel v Beograd romunski zunanji minister Gafencu.

WEYGAND V BUKAREŠTI.

BUKAREŠTA, 5. maja. Včeraj je iz Ankare prisel v Bukarešto general Weygand.

PETAJNOVO POTOVANJE PO ŠPANIJI. HENDAYE, 5. maja. Maršal Petain potuje po Španiji, da se prepriča o demobilizaciji Francove vojske.

ŠPANSKO ODPPOSŁANSTVO V ITALIJI. PARIZ, 5. maja. V mesto je dospelo odposłanstvo Španije, ki bo sodelovalo pri velikih svečanostih ob priliki obletnice ustanovitve italijanskega imperija dne 9. maja.

MADŽARŠKE VOLITVE KONCEM MAJA

BUDIMPEŠTA, 5. maja. Regent Horthy je včeraj razpustil madžarski parlament. Volitve bodo koncem maja, novi parlament pa se sestane 11. junija.

ANGLIJA PRIZNALA SLOVAŠKO. BRATISLAVA, 5. maja. Angleška vlada je poslala uradno izjavo, da priznava de facto slovaško državo.

BULLIT ODLETEL V LONDON

PARIZ, 5. maja. Ameriški veleposlanik v Parizu, Bullit, je včeraj z letalom odpotoval v London. Navzočen bo pri odhodu angleškega kraljevskega para v Ameriko. Obenem pa porabi to priložnost za politične razgovore.

NOV LETALSKI NAPAD NA ČUNGKING.

ČUNGKING, 5. maja. Včeraj je 36 japonskih bombnikov ponovno strahovito razrušilo mesto. 800 ljudi je mrtvih.

Vremenska napoved. Oblačno, deževno, močnejši vetrovi, polagoma zboljšanje. Oblačno z vetrom in hladno. V izgledu je še dež. Včeraj je bila v Mariboru najvišja toplota 17,4 °C, danes najnižja 8,6 °C, opoldne pa 10,7 °C. Padavin je bilo od sinoči 16,8 mm.

Borza. Curih, 5. maja. Devize: Beograd 10, Pariz 11,80/100, London 20,86/100, New York 44,5/100, Milan 23,43, Berlin 178,70, Budimpešta 87, Bukarešta 3,25, Soňa 5,40.

Doma zap.sk

Maribor je neotakli iv

Na prisrčne pozdrave raznih zastopnikov oblasti od minule obisku v Mariboru je ban dr. Natlačen poudaril, da vidi v tem posebno voljo Maribor, pokazati privrženost in ljubezen do Jugoslavije. Prišel je v Maribor, da pokaže, kako se država zanima za mesto in vso našo severno mejo. Vsi ti kraji so državi poseben priručnik in čeprav malih po obsegu, so vendar sestavni in nedotakljivi del naše jugoslovanske države. Obšel je kraje severne meje, da pokaže, da so obaki, ki so nam jih hoteli naslikati sovražniki, razpršeni in da je vsak strah brez temelja. Zato lahko mirno živimo, verujemo v moč in lepo bodočnost naše skupne Jugoslavije. (Sarajevski »Jugoslavenski list«).

Stara pesem se nadaljuje ...

V resnih dneh je izšel od javnosti toplotno pozdravljen skupen apel k složenemu sodelovanju vseh akademskih društev na ljubljanski univerzi. Današnji »Slovenec« pa prinaša izjavo slovenski javnosti, kjer podpisana katoliška akademska društva SKDAD Danica, AKD Klavdivo, DSKA Savica in AK Straža ugotavljajo, da so predstavniki in glasila nekaterih društev z izdajanjem letakov, pošiljanjem raznih deputacij in brožurjv kršila sporazum Akademskega narodnega bloka. Zato navedena društva izjavljajo, da je vsaka nadaljnja akcija v imenu Akademskega bloka zloraba tega imena ...

To in onstran Karavank ...

Omenjajoč nemško narodno manjšino v Jugoslaviji je minister Rajha Frick izrazil nado, da se bodo »severno in južno Karavank, kjer skupno žive Nemci in Slovenci« trajno razvili mirni odnosi in da se bosta ob skupini, Slovenci v Rajhu, Nemci v Jugoslaviji, lahko neovirano razvijali dalje. »Jugoslavenski list« ugotavlja dalje, da je Frick napovedal skorajšnja obojestranska pogajanja za sporazumno rešitev narodnostnih problemov.

Za okrepitev agrarne misli

Kmetijski stan je že po svoji številčni premoči odločujoči činitelj v slovenskih državah. Tyrš je zapisal: »Česar ves narod ne ve, tega ne ve nobeden. Kar ni od naroda, sploh ni spočeto!« Nesmiselnost je, propagirati nekaj, kar je tuje narodni duši. V kmetijskih vrstah dozoreva spoznanje, da je rešitev podedelja le v skupnem kmetiskem gibanju. Sokolstvo mora podpirati to misel. Agrarna misel kot duhovna vez slovenskih narodov se vse premoja goji in širi. Pri nas se je izpreverila v navadno strankarsko-politično gibanje. Radičeva agrarna misel je bila vsedrjavna, vseabakanska. Agrarna misel je tako globoka, kakor prava iskrena slovenska duša. (»Sokol«).

Verska razlika ni v napotje

Zaveznikom pravimo: Dajte, da dovršimo svoje delo do kraja. Naši večni sovražniki mislijo, da smo mi razcepljeni med seboj zaradi vere. Res je, da so med Jugoslavlani katoličani, pravoslavni in muslimani. Toda verske razlike, ki sta jih dunajska in budimpeštanska vlada tako pogosto izrabljali proti nam, nas v bodoče ne bodo ovirale pri zedinjanju v istem patriotizmu. (Dr. Trumbić zaveznikom med svetovno vojno).

Etična in socialna vzgoja

Naša dolžnost je, da damo mladini vzgojo, ki bo zagotovila plemenitega, razsodnega in samostojnega človeka-državljanca. Vzujajmo v mladini sočutje do trepečega sočloveka in živali, pritrjujmo ji potrebo složenega sožitja ter obojajmo egoizem! Navajajmo boljše situirane otroke, da rade volje podpirajo revnejše varšile po lastni iniciativi. Egoizem je treba ožigosati kot lastnost, ki ni vredna plemenitega človeka. (»Popotnik«).

Dvojna davčna politika

Neka firma v Skopju je imela velik promet, plačevala je 250.000 din davka. Našel se je pa odvratnik, ki je trgovcu dejal: »Čemu plačuješ toliko davka? Spremeni svojo firmo v delniško družbo, pa boš plačal mnogo manj davka!« Mož je poslušal, dunes plačil le 2000 din davka ... (»Slovenija«).

Novice

Slovenskim goricam davčno upravo!

V »Večerniku« smo svoječasnno pisali o potrebi davčne uprave v Slovenskih goricah, ki bi bila za velik del pokrajine ogromnega pomena. Slovenjgorska javnost je pokazala soglasno odobravanje tej upravičeni želji, ki izvira od strani naših davkoplačevalcev.

Davčna uprava, ki bi se naj ustanovila za področje okraja Sv. Lenart pri Sv. Lenartu v Slov. gor., postaja z dneva v dan vedno bolj pereč problem interesiranih področij okraja. Ob sedanjih ureditvah davčnega okoliša, ki teži na davčno upravo Maribor-okolica, trpe davkoplačevalci veliko škodo, ker je ta za mnoge kraje preoddaljena. Preoddaljenost davčne uprave, ki se nahaja za področje omenjenega okraja v Mariboru, je v mnogih primerih povod, da naš davkoplačevalec ne more uveljaviti svojih obveznosti po pravih potih, ker je ta urad tako oddaljen, kar je združeno s precejšnjimi materialnimi žrtvami. Marsikdo lahko razume, da nedostaki zaradi preoddaljenosti niso prijetni za našega obmejnega kmeta ali batarja, ki se nahajata v slabih gospodarskih razmerah. Ob pogledu na ureditev davčnih predpisov in odmer po občinah omenjenega okraja, je naš ogromno nedostatkov, ki niso v skladu z geološkimi prilikami zemlje. Tako marsikateri davkoplačevalec, ki poseduje ne-

rodovito zemljo, plača razmeroma več, nego oni, ki ima prvovrstno zemljo po terenskih kakor vsebinskih prilikah. Temu je seveda vzrok v mnogih primerih nepravilna obdavčitev in katastrofa dohodkov geoloških vrednosti in plodnosti zemlje izza časa bivše Avstrije.

Iz navedenih razlogov je potreba po ustanovitvi davčne uprave pri Sv. Lenartu v Slov. gor. nujna, da se zadosti dvajsetletni želji prizadelih davkoplačevalcev. Okraj Sv. Lenart tvori važno gospodarsko in kulturno enoto in predstavlja tudi po davčni moči dovoli predpogled, da ga v tem pogledu upoštevajo.

DRAVINJSKO DOLINO JE TREBA ELEKTRIFICIRATI

Vseposvobod, zlasti na Kranjskem, se delo vodovodi in napeljuje elektrika. Stajerska pa je zaostala. Četudi ima v Velenju električno centralo in na Fali veliko električno podjete. Celo Dravsko polje je brez elektrike, pa tudi cela Dravinjska dolina nima električnega voda — razen dveh privatnih podjetij! Pravijo, da so se pogajanja že vršila in so še baje v teku, a elektrike le od nikoder ni. Če je potreba podana in želja prebivalstva stremlja za elektriko, kje je potem vzrok, da se električni vod ne napelje?

Cestna dela ob severni meji

Pred kratkim je pričela banovina z nadaljevanjem gradnje ceste Zice—Sv. Ana v Slovenskih goricah, ki se razvija vedno v večjem obsegu. Cesta bo še to leto dograjena. Pri gradnji te ceste je dobilo zaposlitev mnogo bližnjih in daljnih okoliških delavcev. V enako živahnem razvoju so tudi dela pri gradnji nove banovinske ceste Sv. Lenart—Sv. Benedikt v Slov. gor., pri kateri je zaposlilo mnogo brezposelnih delavcev. S pospešitvijo teh javnih del na navedenih področjih se je pokazala prva razveseljiva slika, da je naval sezonskega izseljevanja v tujo znatno popustil, ker bodo lahko delavci tudi doma zaslužili. Želimo, da bi se javna dela na drugih predelih severne meje še bolj razvila, da se omili

socijalno stanje vinčarskih družin, ki jim je treba nuditi zasluzka. S tem se zadosti tudi gospodarskim in kulturnim potrebam severnega obmejnega ozemlja z izpolnitvijo cestnega omrežja. Zato ponovno kličemo: Dajte denar za našo mejo!

R—h

Izvajanje agrarne reforme

Te dni je bilo šele dokončno razlaščen in razdeljen novim lastnikom veposelstvo Fria dr. Scherbauma, kakor je določil zakon o likvidaciji agrarne reforme iz leta 1933. Travniki leži v občini Sv. Miklavž, razdeljen je bil na 120 kosov, vsak novi posestnik mora plačati nekaj odškodnine in to v obrokih v 30. letih.

So to prosvetne, vzgojne prireditve?

Preteklo nedeljo je v neki župniji v Slov. goricah tamonjski pevski zbor pridelil — v splošno začudenje — opereto »Pod to goro zeleno«. Zelo daleč smo od tega, da bi podcenjevali delo naših podeželskih odrov, nasprotno, bodrimo in podpremo jih, kjer le vidimo njihovo stvarno in prosvetno narodno prizadevanje. Vendar, ne bodimo otroci, ki sežajo kar — po luno! Prvič je za operetne prireditve potrebno izborna pevsko in izravnno oboje. Drugič: odrsko bogata oprema. Tretjič: za spremljavo brezhibna

godba, vsaj pa klavir s spretnim sviračem. Škoda sicer za ves trud, ki je položen v priprave tako težkega dela! Velik del operete, zlasti težje pesmi in priroze so črtali, pesne in druge nastope prirožili po svoje in tako to lepo opereto zmrčevali po svoje tako, da zasluži tako postopanje majstrovo avtorsko grajo! Prireditve je posetila večinoma mladina in deca, česar ni v Mariboru ne dopuščamo in se le čudimo, kdo je izbral in dosegel, da je prišlo do te za mladino in deca nedostopne uprizoritve!

ŽELEZNISKA NESREČA PRI POLJCANAH.

Sinoči se je ob 7. uri pripetila na postaji v Poljcanah železniska nesreča, pri kateri je okoli 150.000 din škoda. Pri premikanju sta trčili dve lokomotivi. Oba stroja sta precej poškodovana in sta iztirila. Pri trčenju se je laže poškodoval kurjač Janez Skumec iz Maribora. Na pomoč so takoj prišli delavci iz mariborske kurilnice in iz državne delavnice z vsemi potrebnimi pripomočki. Promet je neoviran, ker se vrši po stranskem tiru. Očiščevalna dela še danes dopoldne trajajo.

VINČARSKA SE ZASTRUPILA ZARADI NESREČNE LJUBEZNI

V Glogočkem se je zastrupila Marija Novak. Dekle je zaužilo večjo količino mišnice ter so jo našli mrtvo v vinčarji dr. Skrelica iz Murske Sobote. Novakova je šla v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

VLOM PRI BELEM DNEVU

Na ščavnici ob Sv. Ana v Slov. gor. je bil dne 2. maja popoldne izvršen pri. pos. Lorhku Petru vlom pri belem dnevu. Neznani vlonilci so vdrli, ko ni bilo nikogar doma, v stanovanje ter odprli vrata s sekuro. V stanovanju so premetali vse. Lorhku so iz omare ukradli 2 praznični obliki, klobuk, srajce in 250 din gotovine.

Nadalje so ukradli 1 par čevljev, 3 metre blaga za obleko, 6 kg masla, precejšnjo količino mesa in iz neke druge škrinje zopet 60 din gotovine. Po izvršenem poslu so neznani pobegnili v bližnji gozd, da jih ni nihče opazil.

SAMOMOR V ŠKOFJI VASLI

Celje, 5. maja. Nad graščino v Škofji vasi pri Celju so našli obešenega 30-letnega delavca Elerja. Pred dnevi je zbežal z orožnih vaj in se potikal po tamkajšnji okolici. Orožniki so ga zaradi pobege zasledovali.

UBOJ V NOVI CERKVI

Celje, 5. maja. Sinoči ob 20.30 se je vračal s kolesom po cesti v Novi cerkvi delavec Črepišek Konrad. Med potjo mu je nekdo pod kolo zagnal krepelce. Črepišek je stopil s kolesa, nastal je prepir med njim in posestniškim sinom Sivkom Ivanom. V prepiru je Črepišek z nožem zaklal Sivka, ki je bil na mestu mrtov. Danes popoldne bo v mrtvašnici v Novi cerkvi obdukcia. Ubijalca so aretirali.

o Sodni izvedenec za reklamo. Okrožno sodišče v Ljubljani je imenovalo Emila Podkrajška za sodnega izvedenca za inseratno, pisemsko in založniško reklamo.

o. Iz finančne službe. Premješeni so Franc Tominc, podpoverjenik finančne kontrole iz Šostanja na glavni oddelk finančne kontrole v Makarski, Franjo Jančič od glavnega oddelka finančne kontrole v Varaždinu na glavni oddelk finančne kontrole v Gornji Radgoni; Martin Golob iz Gornje Radgone na glavni oddelk v Varaždinu; Ivan Vladkovič, podpoverjenik oddelka fin. kontrole v Ruini na glavni oddelk v Dravogradu.

o. Telegraf in telefon v Frankolovem. Na novoustanovljeni pogodbeni pošti bo odprt za javni promet telegraf in telefon.

o. Kolo jugoslovanskih sester v Murski Soboti privedi v soboto 6. maja ob 8. uri zvečer vsakoletno proslavo »Materskega dne«.

o. Poroka. V nedeljo se poročita v Gornji Radgoni gđ. Jurša Marta ter g. Senica Joško, brivski mojster pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

o. Občina Gornja Radgona je odredila komisiji ogled radi izdaje gradbenega dovoljenja za bodoči Sokolski dom na nedeljek, dne 8. maja t. l. ob 8. uri zjutraj, nakar se bo pričelo z gradnjo, oziroma adaptacijo poslopja.

o. Sokolska proslava materskega dne v Gornji Radgoni bo v soboto 6. maja ob 19. uri v 5. razredu ljudske šole. — V nedeljo 7. maja privedi društvo obvezen izlet radi dneva pripravljenosti. Obvezen zbor vseh članstva in naraščaja bo ob 5. uri zjutraj pred gostilno pri Pošti na Spodnjem grisu.

o. Razveljavljena premostitev. Razveljavljen je ukaz o premostitvi učitelja Fr. Hajnske iz Kramerovce v Sv. Jurju ob j. ž.

o. Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru privedi pomladanske kasaške in galopske konjske dirke v nedeljo 14. maja ob pol 15. uri na Cvenu pri Ljutomeru.

Celje

o. Nesreče. 13 letna Tekava Frida, hči delavke iz Zgornje Hudinje je v šoli padla in si zlomila desno roko v zapestju. 44 letni hlapec Jakob Podgoršek iz Pečovnika je padel z voza in si zlomil desno roko v zapestju. — 29 letni mizarški pomočnik Operčak Edvard iz Stare Slemenice pri Konjicah se je opelkel z vročim loštem po obrazu in desni roki. — 28 letni dinar Jug Jurj iz St. Ija pri Dramljah je rezal slamo. Režilo slamorenice ga je vrezalo v stegno leve noge. — 9 letni Gradec Stanko iz Zgornje Loznice pri Zalcu je padel s kostanja. Zlomil si je levo roko v ramenu. — Vsi poškodovanci se zdravijo v celjski bolnišnici.

o. Požarno-policijski ogled stavb. Mesna občina celjska bo ob 9. maja dalje vršila požarno-policijski ogled vseh stavb v rajonu mestne občine.

o. Mladinski koncert Celjskega kulturnega tedna je za soboto razpisan, zato se bo na splošno željo ponovil v nedeljo ob 16. uri ljudski koncert.

o. Poslovilni večer. Celjska Sokolska župa je priredila v sredo zvečer v veliki dvorani Narodnega doma poslovilni večer generalstabinemu polkovniku g. Dragoljubu Mihajloviču. Dvorana je bila polna narodnega občinstva. Govorili so na večerjo starosta Sokolske župe Smertnik, v imenu

mestne občine celjske podžupan Stermečli, v imenu Sokola-matice sinosta dr. M. Hrašovec in v imenu UROIR g. Vrečko. Med govori je možki zbor CPD zapel več narodnih pesmi. Gospod polkovnik Mihajlovič se je zaljubil predgovornikom.

o. Umrla je v javni bolnici 55 letna dularica Smarčan Franciska iz Slatine pri Smartnem v Božni dolini.

o. Roparski napad. V okolici Vojnika sta dva maskirana razbojnika napadla nekoga moškega in mu odvzela 2000 dinarjev. Roparskih napadalcev še niso dobili.

Ptuj

o. Pojasnila o »Večerniku« se dobe na Vrazovem trgu v Sagadnovi hiši. Tukaj se sprejemajo mali in veliki oglasi, poravna naročnina in se javljajo morebitne nerednosti v dostavi. Opozorjamo, da se list raznaša tudi na Brez, Vičavo, Buho, Rogoznico in Novo vas.

o. Nezgoda. Stumbergerju Antonu iz Bizeckeje vrha pri Sv. Bojenu se je na svistih udru strofnele deska. Zaradi padca s precejšnje višine je dobil poškodbe po celnem telesu. Izvil si je levo roko. V šolski razposajenosti je med odmorom nekdo tako hudo sunil 13 letnega dišaka Gorčana Jožeta iz Maistrove ul. da so ga spravili v bolnišnico.

o. Repriza »Desetega brata« bo v torek, 9. maja, v Mestnem gledališču. Po dobrih vtisih živih scen, ki jih je občinstvo odneslo s premiere, je pričakovati, da bo tudi ob reprizi gledališče polno.

o. O ptujskem režiserju Žilku Franju je književnik Ingolič Anton dejal v govoru »Ob 25-letnici ptujškega Dramskega društva«, da je postavil v tekoči sezoni na oder igre, kakor jih v režiskem oziru ni postavilo nobeno, tudi polkono gledališče v Sloveniji ne. Saj je na našem majhnem odru utiral nova pota gledališkemu ustvarjanju.

o. Slovenski kralj privlačuje srednješolsko mladino v Varaždinu. Varaždinska mladina si je ogledala zgodovinske znamenitosti staroslovenskega Ptuja. Med drugimi so obiskali tudi rimsko Mitrovo svetišče na Hajdini.

Vrhunec predznosti.

»Ah, pozabil sem doma očala! Ali mi ne bi moglo iz časopisa kaj brati?«

Maribor

Zakaj je delavstvo v krizi?

Drago Vojska

Kdor je pred leti opazoval nenaravni razvoj tekstilne industrije v Mariboru, okolici in na bivšem Sp. Stajerskem, kakor tudi v Sloveniji sploh, se je moral s skrbjo vprašati, kaj se bo zgodilo z njo, ko bo minil čas konjunkture?

Prihajala so z vseh resnih in treznih krogov svarila posebno na naslov našega delavstva. Ta svarila pa so bila tedaj sprejeta s posmehom in z odgovorom, da se delavstvo s te strani ne privoščijo košček poštenega kruha. A ni preteklo od teh »zlatih časov« niti desetletje, pa se že pojavljajo težave v nadaljnjem razvoju in obstoju te industrije. Vzrokov se navaja cela vrsta, toda vsi so taki, da jih delavstvo ne more upoštevati in jih tudi ne more odpraviti. Če upoštevamo glavni vzrok zastoja tekstilne industrije, pomanjkanje surovin v zvezi s pomanjkanjem tujih deviz, je treba priznati, da tega vzroka delavstvo ne more odpraviti. Tu morajo nastopiti popolnoma drugi faktorji. Ni pa verjetno, da je to glavni vzrok krize. Tudi v državah, ki imajo surovine doma, se opaža že dalje časa zastoj v tej industriji. In vendar ne more biti tam vzrok pomanjkanje deviz, odnosno surovin. Zato čitamo, da tam navajajo povsem druge vzroke, ki pa delavstvo istotako postavljajo pred težko bodočnost. Tudi tam se delavstvo odpušča, tovarne ustavljajo obrate popolnoma ali pa delajo samo nekaj dni v tednu. Za delavca je postranskega pomena, ali industrija zmanjšuje svoj obrat iz enega ali drugega vzroka, zanj je glavno vprašanje: kako se bo preživel v bodoče in kje bo našel zase in za svoje primeren zaslužek.

Da je tekstilna in tudi vsa druga industrija — razen začasno oboroževalna — zašla v krizo, je edino pravi vzrok, ki ga mora upoštevati tako delavstvo kakor oblast, v tem, da so lastniki teh podjetij na eni strani v hrepenenju po hitri obogatitvi izkoriščali konjunkturo in stavliali svojim izdelkom neprimerno visoke cene, obenem pa delavstvu odmerjali v splošnem preizkušnje in jim še te od časa do časa zmanjševali. S tem so sami zmanjšali kupno moč naroda in s tem sami onemogočili plodnostno in racionalno razpečevanje svojih izdelkov.

Kdor je zasledoval ta razvoj resno, je videl vnaprej, da ho do te krize prišlo in da jo bo prenašalo samo delavstvo. Zato je treba razmišljati tudi, kako zaustaviti to krizo ter rešiti naše delavstvo obubožanja in pogina?

Zal privede tako razmišljanje do zaključka, da je v precejšnji meri vzrok krize delavstva v njem samem. Vsa opozorila, vsa svarila so bila zaman! Delavstvo se ni zanimalo za delavske organizacije. Odgovor na dobrohotna opozorila v gornji smeri je sprejemalo s posmehom. Prezrlo je popolnoma, da je zelo velik odstotek delavstva prihajal s podeželja, in to iz premožnejših slojev, ki posedujejo lastno zemljo.

Delavstvo, ki je dryelo z lastne grude na vasi v mesto, je bilo konkurenca ostalemu delavstvu, ki je odvisno samo od dela lastnih rok. Medtem ko mora delavec brez vsake posesti zemlje vse življenjske potrebščine kupovati po razmeroma visokih cenah, je ono delavstvo s kmetijskih posestev in celo veleposestev, dobivalo te potrebščine brezplačno ali pa proti prav mali navidezni odškodnini, ki se je odmerjala ob plačilih dnevnih navadno pri plačilu in veseljačenju, katerega se je udeleževalo podeželsko ljudstvo, med njimi v veliki meri tudi premožni posestniki, katerim je zaradi odhoda družinskih članov v tovarne v mesto primanjkovalo delovnih moči na polju.

Na ta način je to preseljevanje ljudstva z dežele v mesto škodovalo na eni strani ono delavstvo, ki je tega dela v resnici potrebno, na drugi strani pa je še v veliko večji meri samega sebe, saj so propadale in še propadajo dobre kmetije, od katerih so živele deset in desetletja cele generacije in od katerih nima sedaj nikdo koristi.

Zato je treba postaviti vprašanje: Če je res industrija zašla v težkoče in je zaposlitev delavstva v sedanji meri nemogoča, je treba rešiti brezposelnosti v prvi vrsti ono, ki je edino od dela odvis-

no, vse ono pa, ki ima možnost preživljanja, poslani domov, kjer naj se posveti zemlji, ki jo ima na razpolago in ki se ad propada zaradi pomanjkanja delovnih moči. Kdo naj obdeluje zemljo, ako ne kmet sam in njegovi otroci, ki so na tej zemlji zrasi in s to zemljo živeli? Vsem tem je treba zopet vcepiti ljubezen do lastne grude, da je ne bodo brezsmiselno zapuščali in se spuščali na nevarno pot trenutnega hrepenenja po zaslužku, ki je zanje brezpomembno in jih samo meče v nevarnosti mestnega življenja, kateremu niso bili vajeni in v katerem se izgubljajo, ker gledajo to življenje samo enostransko.

Kaj je z napovedanimi gradnjami

Toičko novih večjih stavb sredi mesta nam niso naši vsevidni preroki še nikoli napovedovali, kakor letos. Ako bi se uresničili le del teh prerokov, bi marsikatera ulica dobila lepše lice, brezposelnost pa delo. Sedaj smo sredi pomladi, ko bi se moral pričeti gradbene sezone že na široko razmahati, pa ni nikjer nič. Kaj je z te tako dolgo in tako glasno napovedovano palačo »Vzajemne« na

Dolžnost vseh poklicanih je, da ta problem rešijo in s tem obvarujejo velike škode naše mestno delavstvo in ono, ki ne poseduje ničesar razen svojih rok, obenem pa rešijo tudi našega kmeta.

Zato naj se ob dvanajsti uri zavedo, da je treba kmeta vrniti zemlji, ostalemu delavstvu pa z zaposlitvijo pripomoči do poštenega zaslužka, da bo na ta način postalo glavna opora našemu kmetu, kateremu bo tudi lahko plačevalo njegove pridelke in bo tako zopet nastalo pravo razmerje med kmetom in mestnim prebivalstvom, ki je danes izpadlo in je postalo pravi vzrok krize.

Modernizacija avtobusnega prometa

Nikjer v državi nimajo tako vzorno urejenega avtobusnega prometa kakor v Mariboru. Iz prvotnih početkov pred mnogimi leti se je danes razvil podjetje, ki je obmejnemu Mariboru v ponos. Napreje so nabavili nove, najmoderneje vozove, nato so postavili najmodernejši avtobusno postajo na Glavnem trgu. Sledile so še mnoge izpopolnitve. Pri postaji so namestili bencinske črpalke, nadalje črpalke za zrak in vodo ter vse, kar potrebuje sodobni promet z motoriziranimi vozili. Začetkom tega meseca pa je Mestni avtobusni promet uvedel novost v sodobnem avtobusnem prometu. Na avto busni postaji izdajajo vozovnice kakor na železniški postaji. Vsak potnik si lahko že mnogo pred potovanjem nabavi avtobusno vozovnico za vse mestne in podeželske proge Mestnega avtobusnega prometa. S tem je zelo razbremenjen voznik, ki čaka samo na pravočasni odhod avtobusa, odpade pa tudi pririvanje potnikov pri soferju, kjer so doslej dobivali

vozovnice. Avtobusni promet si bo v kratkem nabavil še komposter s suhim žigom. Potniki lahko dobe vozovnice za direktno in povratno vožnjo. Direkte vozovnice so sive, povratne pa modre barve. Vozovnice se dobe v prometni pisarni Mestnega avtobusa na Glavnem trgu ves dan.

»Kupite šopek, samo dinar!«

Tako ponujajo zanemarjeni otroci rože v parku in po ulicah. Moje v človeka rože in skačejo za njim, dokler ne kupi. Da ima prošnja več uspeha, pravijo, da so lačni. Ali pa: »Če ne prinesem denarja, me doma tepejo.« Toda vsak otrok pove drugače. Bratec nič ne ve o tem, da bi doma koga tepli, če ne prinese denarja. Poslali so otroke, da prodajo rože in kupijo koruznega zdroba. Oče je bil poklican k vojakom, mati je dnarica, otroci berači. Tudi duh časa, kakor pravimo.

Lepo uspeła mladinska akademija

Tradicionalna akademija Državne trgovske akademije v Mariboru, ki je bila v ponedeljek zvečer v Narodnem domu, je zelo lepo uspeła. Tudi tokrat je mariborsko občinstvo pokazalo, da zna ceniti idealizem in poštenostno dijaštvo, saj ga je nagradilo s prav lepim obiskom. Po uvodnem nagovoru matrantarja Vladka Valenčiča je zavodov pevski zbor pod vodstvom prof. Mirka

odpel več posrečenih pevskih točk, ki so pokazale sigurnost in glasovno izurnjenost vseh pevcev. Prav lepo je uspeła tudi enodelanka Vrhlickega »Na lov«, ki jo je spretno zrežiral g. Vladimir Skrbinski. Nekaj posebnega pa so bile vaje z reketi, ki so bile zelo skladno podane. Dijaška akademija je krasno uspeła, zato občinstvo tudi ni štedilo z dolgotrajnim odobravanjem.

7. V. 1939 ob 9. uri **SOKOLSKI DOM**
SOKOLSKA IZBIRNE TEKME
za meddržavno tekmo s Francijo

Po šestih letih odkrit zločin

V Studenčih je bil aretiran krojaški pomočnik G. V., po rodu nekje iz Sudetske, ker je ukradel pred tedni neki ženski v Mariboru, pri kateri je stanoval, 3000 din vreden fotografski aparat. Krojaški pomočnik je pri zaslišanju tatvino priznal, obenem pa je izpovedal še zanimive stvari.

Pred dobrimi šestimi leti je prav tako stanoval v Somboru pri omenjeni ženski, ki je imela ljubavno razmerje z njegovim očetom. Ženska je imela z njegovim očetom tudi otroka ženskega spola, ki ga pa ni hotela dojeti, da je otrok zaradi pomanjkanja hrane umrl. Krojaški pomočnik je še povedal, kako je ženska s prstom pritiskala na mehko novorojenčkovno teme, da je otrok prejel umr. Mrtvega otroka je on nato naskrivaj zanesel v neki pločevinasti škafici na somborsko pokopališče, kjer ga je pokopal s pomočjo

grobarja, kateri je bil že o zadevi obveščen. Oblastva so na podlagi teh izpovedb uvedla preiskavo.

m. Strog pasji zapor se odreja za tri mesece, ker se je ugotovil v Melju primer mačje stekline.

Žalil jih je s »krščanskimi komunisti«

Več vidnih funkcionarjev Jugoslovanske strokovne zveze in med njimi tudi g. Martin Kores in Karl Rebersak je tožilo Franca Mastinška, novo imenovanega svetnika Delavske zbornice, da jih je žalil, ko jih je imenoval krščanske komuniste. Tožitelji je zagovarjal kot zastopnik g. dr. Stanovnika g. dr. Cvetko. Posebno zanimiv del razprave je bil ti. st. kjer je prosil neki sofer mestnega avtobusnega podjetja, da se ga odveže

Učiteljsko zborovanje

Učiteljsko okraja Maribor levi breg zboruje v soboto 6. maja v narodni šoli v Krčevini pri Mariboru. Od 8.30—9.30 ure bo pod vodstvom šol. nadzornika g. Močnika Petra razgovor o izdaji podrobnega učnega načrta za 1. razred, o čemer bo referiral ob sodelovanju ostalega učiteljskega predstvem elementarnih učiteljev šol. upravitelj g. Kontler Julij. — Člani društvenega odbora pa imajo v tej uri odborovo sejo.

Ob pol 10. uri prične zborovanje vsega učiteljskega. Razen običajnih točk bo na sporedu predavanje društvenega predst. g. Vauda Mirka o predšolski spoznavni šolskih novincev s pomočjo roditeljskih vprašalnic, s čimer bo zaključen toletni delovni načrt društva o proučevanju elementarnošolskega vzgojnega in učnega dela.

Učiteljsko naj bi ob tej priliki zavzelo tudi stalščice napram raznemu gledanju 20-letne bilance narodnošolskega dela predvsem glede narodne vzgoje mladine in naroda! Razne izjave v zadnjem času ga k temu izzivajo!

m. Zaključek gostilničarske šole v Mariboru. Danes popoldne bo ob 16. uri v prostorih Trgovske akademije zaključek šolskega leta strokovne obrtno nadaljevalne gostilničarske šole v Mariboru.

m. Ljudska univerza v Mariboru. Drevi ob 20. uri predava univ. prof. dr. France Veber o temi »Človek in svetovni nazor«.

m. Premesečen je iz Maribora višji finančni pooverjenik Feliks Vehovec k finančni direkciji v Ljubljani.

m. Delavska akademija. V dvorani Sokolskega doma v Mariboru bo jutri ob 20. uri zvečer velika delavska akademija, pri kateri bodo sodelovali Zveze delavskih, umetniških in glasbenih društev. Program je zelo pester.

* Akademija »Jadranske straže« bo v soboto ob 20. v Narodnem domu in ne kakor je bilo objavljeno v Sokolskem domu 5. t. m.

* »Jadrani!« Slavnostni koncert ob 20. letnici ob 20. maja. Nabavite vstopnice v predprodaji.

* Poročne prstane prodaja po teži M. Jiger-Jev sin, juvelir, Gosposka 15. Prodaja tudi na obroko brez povišanja cen.

Nočna lekarniška služba: lekarna pri Sv. Antonu Frankopanova 18, tel. 27-01; lekarna pri Marji pomagaj, Aleksandrova cesta 1., tel. 21-79.

Kino * Grajski kino. Petek Pola Negri v prekrasem filmu »Greh mladosti«, film posvečen materam.

* Kino Esplanade. Danes, zadnjič izborni francoski film »Živi mrtveci« po romanu L. Tolstoj.

* Kino Union. Danes zadnjič »Kapetan carjeve garde« veliki epizodni film napete vsebine. V glavni vlogi Vera Koren.

* Zvočni Kino Pobrežje. 6. in 7. maja prekrasni film »Otroški zdravnik dr. Engel«.

Mariborsko gledališče

Petek, 5. maja, ob 30. uri: »Akademija drž. učiteljske«.

Sobota, 6. maja, ob 20. uri: »Potopljeni svet«. Red A.

Nedelja ob 20.: »Dijak prosjak«. Znižano cene.

Borzna poročila

Devize. Ljubljana. Amsterdam 2357,20 — 2355,20, Berlin 1777,32—1795,08, Bruselj — 732—734, Curih 965—1005, London 206,87—210,07, New York 4401,75—4461,75, Pariz 116,82—119,12, Trst 232,70—235,80.

Effekt. Zagreb. Drž. papirji: vojna škoda 445—450, 4½ sev. agrarji 80,50, 6½, 7½, 9½, 10½, 11½, 12½, 13½, 14½, 15½, 16½, 17½, 18½, 19½, 20½, 21½, 22½, 23½, 24½, 25½, 26½, 27½, 28½, 29½, 30½, 31½, 32½, 33½, 34½, 35½, 36½, 37½, 38½, 39½, 40½, 41½, 42½, 43½, 44½, 45½, 46½, 47½, 48½, 49½, 50½, 51½, 52½, 53½, 54½, 55½, 56½, 57½, 58½, 59½, 60½, 61½, 62½, 63½, 64½, 65½, 66½, 67½, 68½, 69½, 70½, 71½, 72½, 73½, 74½, 75½, 76½, 77½, 78½, 79½, 80½, 81½, 82½, 83½, 84½, 85½, 86½, 87½, 88½, 89½, 90½, 91½, 92½, 93½, 94½, 95½, 96½, 97½, 98½, 99½, 100½.

Delnice: PAB 214—215, Trbovlje 178 bl.

Antonin Dvořák

Ob priliki 35. obletnice smrti velikega skladatelja in izvajanja njegovih »Slovanskih plesov« na koncertu Glasbene Matice dne 17. maja 1939.

Nesmrtni mojster češke romantične absolutne muzike Antonin Dvořák se je rodil leta 1841. v vasi Nelahovci na Češkem. Bil je sin siromskega vaškega krčmarja in mesarja. ki je želel, da ga njegov najstarejši sin nasledil v obrti. Anton je že v otroških letih pokazal izredno zanimanje za glasbo, vendar se je po dovršeni ljudski šoli in enoletnem bivanju v Nemčiji uklonil očetovi želji in se poprijel domače obrti. Medtem ga je češki kantor Spitz učil gosli in petja, sodeloval pa je tudi v cerkvenem zboru. Pozneje so se Dvořákov starši preselili v Zlonice in tam se je Anton pod vodstvom učitelja Liehmana prijel tudi orgljanja. Ambiciozni mladenič bi se bil rad popolnoma posvetil glasbi, in z boljšino je zrl v bodočnost, ker mu ni uspelo pridobiti očeta za svoje namere. Šele ko je stric obljubil majhno denarno podporo, se je oče odločil poslati sina — ki mu je bilo tedaj že šestnajst let — v Prago, kjer se je vpisal na orkstarsko šolo. Tu so mu dali prvo solidno glasbeno podlago: Blaž, Zvonar, Krejčí in drugi znameniti glasbeniki tedanje dobe.

Dvořák ni niti utegnil popolnoma udomaćiti se v novem okolju, ko so očetovi prispevki sploh izostali. Oče je nepričakovano obubožal. Dvořák je bil hkratu brez sredstev in odvisen od lastnega zaslužka. Neustrašeno se je boril dalje in s podvojeno silo stremel za ciljem. Da si olajša bedni položaj, je vstopil v orkester znanega kapelnika Komžáka, sodeloval pa je tudi v »Provizornem gledališču«, kjer je ostal vse do leta 1873.

Skromen po naravi, se je mladi glasbenik zadovoljil s pičlimi dohodki in neumorno nadaljeval glasbene studije. Že je ustvarjal manjše skladbe, v katerih je — po sodbi svojih učiteljev — pokazal veliko nadarjenost. Ali Dvořák ni bil z delom zadovoljen in neprestano je sežigal svoje prevence.

V njegovih stremeljenjih je podpiral Dvořákova zlasti skladatelj K. Bendl, ki mu je bil izredno naklonjen. Ko je dokončal himnus »Nasledniki Bele gore«, pisan za mešani zbor in orkester, je Bendl — tedaj, zborovodja »Hlahola« v Pragi — izjavil to delo s svojim zborom in opozoril češko javnost na talentirane, dotlej še skoro popolnoma neznanega skladatelja. Leto dni po tem pomembnem dogodku je pa izjavil že B. Smetana s svojim orkestrom Dvořákov Es-dur simfonijo. Doživela je izreden uspeh.

Šele v 34. letu se je Dvořák nasmehnila prava sreča. Potegovalec se je za državno štipendijo v višini letnih 400 zlatih goldinarjev. Ta štipendija mu je bila na podlagi odličnih ocen in priporočila

žirije tudi podeljena. Tudi slavni Brahms je bil med člani tega razsodišča, in prav on je priporočil Dvořáka znanemu založniku Simrocku v Berlinu. Toplo in iskreno se je zavzel zanj tudi nemški estét Louis Ehler. V reviji »Westermanns Monatshefte« ga je predstavil nemškimi glasbenim krogom in širši javnosti.

Simrock, ki je medtem že založil nekaj Dvořákovih kompozicij, se je končno odločil za natisk »Slovanskih plesov«. Po številu jih je bilo osem (prva zbirka) za klavir štiriročno. Kasneje se je prvi zbirki pridružil še druga, ki obsega isto tako osem plesov. Celotni ciklus »Slovanskih plesov«, katere je Dvořák instrumentaliziral za veliki orkester, je bil prvi predvajal leta 1879. v Kristalni dvorani v Londonu. Uspeh je bil ogromen, in prav s to kompozicijo si je pridobil Dvořák svetovni sloves.

Konservatorij v Pragi je sprejel slavnega komponista l. 1890. v svoj profesorski zbor. Tu je deloval do svojega odhoda v New York, kjer je leta 1892. sprejel ravnateljsko mesto na Narodnem glasbenem konservatoriju. V Ameriki je pa ostal samo tri leta. V letu 1902. je bil imenovan za ravnatelja konservatorija v Pragi.

Prav to, kar predstavlja Smetana na področju češke opere, predstavlja Dvořák na področju češke absolutne glasbe, zlasti v svojih simfonijah in komornih skladbah. Čeprav je pokazal največjo genialnost v absolutni glasbi, je pa vendar ustvaril v vseh panogah kompozicije celotno vrsto popolnih in trajnih vrednot. Brez njegovih stvaritev bi bila ostala češka glasba nepopolna in enostranska.

Dne 1. majnika l. 1904. je veliki genij na vrhuncu svoje slave in umetniškega delovanja umrl. Umrl je naglo in nepričakovano in vest o njegovi smrti je iznenadila vse glasbene kroge in globoko odjeknila v češki in slovanski javnosti.

J.-k.

k Komedijo »Vzgojitelj Lanovec« bomo po daljšem premoru spet videli v mariborskem gledališču. Uprižori jo na svoji akademiji dne 5. maja Zdrženje mariborskega učiteljskega naraščaja. Komedija je na novo prirejena ter posega s svojimi veselimi in humornimi scenami v marsikatero vraščanje našega šolstva. Priredbo je oskrbel in režira E. Smašek.

k Akademski pevski zbor pride gostovat 13. t. m. v Maribor iz izbranimi sporedom slovanskih narodnih in umetnih pesmi — pod vodstvom dirigenta Marolta. Šteje 63 pevcev in služi vso pozornost naširjega občinstva.

port

Danes začetek Davisovega čupa

Danes popoldne bo nastopilo 8 držav v prvem kolu letošnjega Davisovega čupa. V Zagrebu na Salati se bosta srečali teniški reprezentanci Jugoslavije in Irske. Za tekmovalca, ki bodo trajala tri dni, so bili izbrani sledeči pari: 5. maja: Rogers—Mitč in Egan—Punčec, 6. maja: Egan—Rogers—Punčec—Mitč, 7. maja: Egan—Mitč in Rogers—Punčec. Irci so pokazali pri treninju sicer prav dobro formo, zlasti Rogers, vendar po mnenju

strokovnjakov našima mušketirjema ne bo do kos.

Razen zagrebskega tekmovalca se bodo začele danes še igre prvega kola na Dunaju med Nemčijo in Švico, v Varsavi med Poljsko in Nizozemsko ter v Bukaresti med Romunijo in Madžarsko.

Drugo kolo Davisovega čupa se mora odigrati do 23. maja. Naš naporitnik v službi zmage nad Irci bo smagovalec iz Bukareste, predvidoma Madžarska.

Kolesarski koledar za mesec maj

Delegati slovenskih kolesarskih podzvez so na svojem sestanku v Celju, upoštevajoč želje posameznih klubov, določili sledeče termine za kolesarske prireditve v dravski hanovini:

14. maj: Medklubska dirka »Hermesa«

14. maj: Medklubska dirka »Ljubljane«

in SK »Prevalje«

18., 28. in 29. maj so prosti termini.

21. maj pa je rezerviran za prireditve mariborskih klubov.

Tehnični odbor priporoča vsem klubom, da izkoristijo za svoje klubske dirke proste termine.

RADIO PRENOS TEKME JUGOSLAVIJA—IRSKA.

Poleg nedeljske reprezentančne nogometne tekme Romunija—Jugoslavija v Bukaresti bo zagrebski radio prenašal tudi teniško tekmovalje med Jugoslavijo in Irsko za Davisov čup, in sicer danes, jutri in v nedeljo ob 19.00. Govoril bo sportni reporter prof. Jankovič.

VELIKE KOLEARSKE DIRKE V BEOGRADU.

Beograjski tisk in radijska postaja so organizirali veliko kolesarsko etapno dirko. Organizacijski odbor je sklenil, da bo vsaka etapa dobila svoj poseben naziv. Po redu bodo etape dobile te nazive: etapa »Pravde« (Beograd—Užice), etapa radio postaje Beograd (Užice—Raska), etapa »Politike« (Raska—Skoplje), etapa »Dražice« (Skoplje—pred vodo (Skoplje—Niš), etapa »Vremena« (Niš—Kranjčevac) in zadnja etapa »Djura Čekovića«, min. za telesno vzgojo (Kranjčevac—Beograd). Te nazive nosameznih etap bo uporabljala tudi radijska postaja Beograd pri svojih poročilih.

s. Kolesarska zveza kraljevine Jugoslavije (službeno). Obveščajo se vsi zvezni klubi, da preko svojih podzvez najkasneje do 15. t. m. izvedejo verifikacijo svojih funkcijonarjev in vozačev. Po tem roku plačajo stari člani dvojno pristojbino, medtem ko plačajo na novo pristopajoči člani tudi pozele 10 din za vsako verifikacijo.

s. Sodišči za nedeljske tekme. Sodišni odbor I.N.P. je delegiral za prvo finalno tekmo Bratstvo—Maribor v Jesenicah ss. g. Vrhovnika (rez. g. Ehrlich), za drugo razredno prv. tekmo Gradjanski—Drava pa ss. g. Jančiča (rez. g. Nemeč).

s. Za juniorsko prvenstvo tekmo Rapid—Zeleničar je določen nov termin 14. maj.

s. Nameščenci mariborske Nabavilne zadruge železnih službenecv bodo v nedeljo odigrali v Ljubljani proti svojim stanovskim tovaršim nogometno tekmo.

s. SK Amater v Trbovljah bo imel v nedeljo v gostih SK Jadran iz Ljubljane.

s. Cestno hitrostno dirko z motorji z letičim startom bo priredil SK Ilirija 14. maja na betonski cesti St. Vid—Medno. Proga je razmeroma kratka ter jo bo prevzeli vsak tekmovalce v obeh smereh. Radi letošnja starta je velikega pomena tudi nova pridobitev SK Ilirije, t. j. elektriški časomerilni aparat, ki je pri tej cesti in pri dirki takšne vrste nepogrešljiv.

s. Ilirija—KAC. Revanžiti sabljaki dvo-boj v foretu med Ilirijo in celovškimi KAC-om bo v soboto in nedeljo v Ljubljani. Prvo srečanje v Celovcu so Ilirijanci odločili s 23:12 ločkam v svojo korist. Ta turnir se smatra kot priprava za letošnje državno prvenstvo v Petrogradu.

s. Teniška reprezentanca Irske bo po odigrani tekmovalje v Zagrebu nastopila v Beogradu proti BTK, ojačenemu z državnima reprezentativcema Punčecem in Pal-lado.

s. Teniška tekma za Davisov čup med Italijo in Monacem, ki bi se morala vršiti v drugem kolu je preložena na 12. do 14. maja v Napulju.

s. Nogometna reprezentanca Četinske podzveze bo nastopila v nedeljo proti reprezentanci Dubrovnik v isti postavi, s katero bo gostovala v Beogradu v predigri k tekmi Jugoslavija—Anglija proti državni B-representanci.

s. Letošnje državno kregljako prvenstvo se bo kot tretje te vrste vršilo od 7. do 14. maja v Zagrebu.

s. Škotska nogometna reprezentanca bo odigrala v drugi polovici maja več tekem v USA in Kanadi.

s. V Milanu je mestna reprezentanca sabljacev premagala zastopnike Frankfurta v razmerju 7:5.

POLJSKI DELAVCI ZA FRANCJO.

Po prvem poskusnem transportu 60 delavcev v Francijo odide 15. t. m. nov vlak z nad 100 poljskimi delavci. Zato se mudi v Mariboru zastopnik francoske družbe, ki nudi delavcem pogodbo, po kateri imajo razen hrane in stanovanja še 300 frankov na mesec plače. Večina delavcev se obveže za 6 do 9 mesecev.

POŽAR V METAVL.

Pogorelo je gospodarsko poslopje posestnika Marka Klemenčiča v Metavi, občina Košaki. Gasilci iz Sv. Petra so požar lokalizirali. Klemenčič ima sicer poslopje zavarovano, toda škoda znaša okoli 20 tisoč din in je deloma krita z zavarovalnino. Pravijo, da so zanetili požar pastirji, ki so kadili cigarete. Zanimivo je, da je že 13. aprila hotel zažgati poslopje neki 14-letni fant, ki je metal vzgallce v streho. Ljudje pa so ogenj takoj opazili in ga pogasili. Orožniki so fanta prišli, ta pa vse zanika.

z osivelimi lašmi.

»Pozdravljeni, gospod Beeke!« je dejal komisar s skoraj uradnim glasom. »Ta zadeva je na prvi pogled preprosta, pa se bodele bolj zapleta. Mladi Clinton se vede strašno čudno, in prosim vas, da ga zaslišite, ko pride. Zdale bi vam pa najprej opisal delanski položaj.«

Po Nashevem poročilu se je tudi Beekeu zadelo, da je zadeva bolj zapletena, kakor si je mislil. Zelo ga je zanimalo Clintonovo vedenje in radoveden je bil, kaj se na tem skriva.

»Ogledal si bom padalo,« je rekel. »Saj ga imate tu, ali ne? Potem poidemo pogledat neznančev truplo.«

Za padalo se je sploh zelo zanimal. — Eustace je videl, da je Beeke zelo vesel. Takoj je vedel, da nadzornik s tem samo prikriva svoje slabo voljo. Beeke je bil vselej pasje voljo, če pri kakšni preiskavi ni našel na nobeno oviro. Srečen nasmešek na njegovih ustnicah pa je pričal, da se mu obeta dosti napornega dela.

»Zelo zanimivo,« je dejal. »Mladi Clinton pride k svojemu gorečemu letalu ured po padcu. Pravi, da je s padalom priletel dva ali tri kilometre stran na travnik. To je precej megleno povedano. Pa je padel v resnici komaj kilometer daleč. In če bi bila tudi dva, bi moral priti do letala v pol ure.«

(Dalje sledi)

E. S. BRUCE:

Puščavnikova skrivnost

Po Beekeovem odhodu se je policijski šef zasmejal. Nadzornik Beeke je bil zadnje čase siten, kakor še nikoli, in njegov predstojnik je bil kar srečen, da se mu je za neprijaznost maščeval z nalogo, ki ni obetala dosti slave.

»Sodim, da vam hoče dati še priložnost za povišanje,« je dejal Eustace, ko se je Beeke povrnil.

»Kakšno povišanje! Pošilja naju v neko vražjo vas, da bova tam zginila. Neki topec je zažgal razbito letalo in v njem zgorel. In zaradi takšne neumnosti naj zdaj midva trativša čs. Mendta tam doli policija ni dosti pridna...«

»Izlet na deželo nama ne bo škodoval,« je veselo odvrnil Eustace. Sonce vam bo vrnilo dobro voljo. Moj avto čaka pred vrati.«

Časih je dobro, če ima človek tovariša, ki je bogat plemič. Tako je nadzornik lahko vselej brez stroškov potoval z Eustaceovim avtom. Hvaležen mu zato ni bil, ampak je celo zmerom govoril za ničeljno o njegovem vozilu.

»V vašem sviniaku si bom še kosti potolil,« je zagodrnjal. »Če bi znali vsi spodobno voziti! Drvite, kakor bi hoteli

na vsakem ovinku napraviti samomor! Pa dobro veste, da imam slabo srce!«

Med temi besedami se je udobno zleknil na mehkem sedežu. Zadovoljno se je oddahnil in iztegnil dolge noge.

»Prav za prav bi bilo pametneje, če bi se peljal z vlakom.«

»Ali mislite varčevati? Saj morate imeti še polno nogavico cekinov,« je odvrnil Eustace. »Kam poideva? V kentsko grofijo?«

»V neko hujkijo, ki se imenuje Mallo-Datchett in je neke pri Westerhamu.«

»Torej se bova peljala čez Croydon.«

Vzlic Beekeovi kritiki Eustace ni bil nepreviden sofer. Vozil je zelo varno in spretno.

Še zgodaj je bilo, ko sta se ustavila pred policijska stražnico v Mallo-Datchettu. Eustace se je zadovoljno razledal po mirni vasi, ki jo je obklobovalo sonce. Videl je dvoje ali trije vabljivi gostilni, nekaj trgovin in sredi vasi majhen trg. Za visokimi konstanti se je dvigala cerkev. Pastor se je izprehajal pred njo z nekim lepim dekletom, oblečenim v prikopno poletno obleko.

»Ali ni kakor sladkorček?« je dejal

11

Eustace in občudovaje gledal dekle.

»Rečem vam, da tu ne bova dolgo ostala,« je v odgovor zagodel nadzornik. — »Za vse zlato na svetu ne bi prebil v tem gnezdu teden dni. Pojdiva zdaj pogledat, kaj hočejo te nerode, potem pa se bova hitro vrnila v omikani svet.«

Eustace se je začel smejeti. Te zanimljive besede so dokazovale, da je bil Mallo-Datchett tudi nadzorniku Beekeu všeč. Toda nadzornik Gibbons, ki je stal na pragu policijske stražnice, jih je tudi čul. Prepričan je bil, da so bile resno mišljene, in je bil zato prav slabe volje.

»Višji nadzornik Beeke?« je vprašal in si začuden ogledal Beekeovo čudaško obleko. »S Scotland-Yarda so nam telefonirali, da pridete. Sprva sem mislil, da je Clinton. Za pol ured smo ga poklicali, in ima podoben avto kakor je tale.«

»No, če ima tak avto, naj angel varuh beži nad njim!« je vzkliknil nadzornik Scotland-Yarda. »Da, jaz sem William Beeke, to je pa moj pomočnik, seržant Cavendish. Zelo me veseli, da vas vidim, gospod Gibbons. Kaj se je zgodilo? — Upam, da bo zadeva hitro pojasnjena.«

»Upam tudi jaz, prepričan pa nisem,« je hladno odvrnil Gibbons. »Sodim, da ste dosti spretnišeji od nas. Ali hočete iti v hišo? Komisar Nash vas čaka.«

Stopili so v sobo, kjer je sedel za pisalno mizo komisar Nash, starejši možiček

